Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

INCUNABULI
E
6
18
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

IX
136

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. E.6.18

In hoc libro hæc Continentur.

Constantini Lascaris Erotemata cũ interpretatione latina.

De lr̃is græcis ac diphthõgis et quẽadmodũ ad nos ueniãt.

Abbreuiationes quibus frequentissime græci utuntur.

Oratio Dominica & duplex salutatio Beatæ Virginis.

Symbolum Apostolorum.

Euangelium Diui Ioannis Euangelistæ.

Carmina Aurea Pythagoræ.

Phocilidis uiri sapientissimi moralia. Omnia suprascripta habent e regione interpretationẽ latinã de uerbo ad uerbũ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

Aldus Manutius Romanus studiosis. S. D.

Constantini Lascaris uiri doctissimi institutiones gramma
ticas introducendis in litteras græcas adolescentulis q̃ utilis
simas: quoddam quasi præludium esse summis nostris labo
ribus: & impendiis: tantoq; apparatui: ad imprimenda græ
ca uolumina omnis generis fecit cum multitudo eorum qui
græcis erudiri litteris cõcupiscũt (nullæ. n. extabãt ĩpressæ
uenales & petebant a nobis freq̃ter) tũ status & cõditio
horũ tempoꝝ: & bella ingentia: quæ nũc totã Italiã infestãt
irato Deo uitiis nostris: & mox totum orbem commotura:
ac potius concussura uidentur: propter omnifariam homi
num scelera multo plura: maioraq; iis: quæ causa olim fue
re: ut totum humanum genus summergeret: aquisq; ꝑderet
Iratus deus. Valdeq̃ uera est tua illa sententia Valeri Ma
xime: ac aurea: & memoratu digna. Lẽto. n. gradu ad uin
dictam sui diuina procedit ira: tarditatemque supplicii gra
uitate compensat. Est tritum uulgari sermone prouerbi
um. Peccato ueteri: recens pœna. Cuius est: sibi assumat (ut
aiunt). forte & tuum est: dixerit quispiam. Audi: non imus
inficias: fatemur. n. ingenue. Sumus homines. Atq; utinã
homines & re & nomine. non nomine solum hoĩes: & re ex
numero pecudum. Sunt. n. ait Cicero: nonnulli homines
non re sed nomine. Sed de his hactenus. Dabit Deus his
quoq; finẽ: & (ut spero) propediem. Accipite iterea studiosi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

litterarum bonarum Constantini Lascareos rudimenta grã matices: longe correctiora iis: quæ ĩpressa uisuntur. nam ea Constantinus ipse in locis circiter centum & quinquaginta emẽdauit: quod facile cognoscet: si quis cum hisce illa confe ret. Nam deleta quædam uidebit: multa correcta: plurima addita. Ita uero emendatum manu ipsius Constãtini librũ nobis dedere cõmodo Petrus Bembus: & Angelus Gabriel Patritii Veneti adeo nobiles: præstantiq; ingenio Iuuenes. qui nuper in Insula Sicilia græcas Litteras ab eo ipso lasca ri didicerunt: & nunc Patauii incũbunt una liberalibus disci plinis. Interpretationem uero latinã eregione addidimus arbitratu nr̃o: rati cõmodius: utiliusq; futurũ græce discere incipientibus. parcant uelim qui hæc sine interpretatione la tina desiderant: nã rudibus: & ignaris penitus litterarũ græ carũ Lascaris institutiones imprimendas curauimus. mox eruditis & doctis optimi q̃q; græcorũ libri fauente CHRI-STO IESV imprimentur. Valete.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

ἘΠΙΤΟΜῊ ΤΩ͂Ν ὈΚΤῺ ΤΟΥ͂ ΛΌΓΟΥ ΜΕΡΩ͂Ν ΚΑῚ ἌΛΛΩΝ ΤΙΝΩ͂Ν ἈΝΑΓΚΑΊΩΝ ΣΥΝΤΕΘΕΙ͂ΣΑ ΠΑΡᾺ ΚΩΝΣΤΑΝΤΊΝΟΥ ΛΑΣΚΆΡΕΩΣ ΤΟΥ͂ ΒΥΖΑΝΤΊΟΥ·

Περὶ διαιρέσεως τῶν γραμμάτων·

βιβλίον πρῶτον·

Γράμμα ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον φωνῆς ἀδιαίρετον· εἰσὶ δὲ γράμματα εἰκοσιτέσσαρα. α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω. Τούτων φωνήεντα μὲν ἑπτά α ε η ι ο μικρὸν υ ψιλὸν καὶ ω μέγα. Σύμφωνα δὲ δεκαεπτά β γ δ ζ θ κ λ μ ν ξ π ρ σ τ· φ χ ψ. Τῶν δὲ φωνηέντων μακρὰ μὲν δύο η καὶ ω μέγα. Βραχέα δὲ δύο ε ψιλὸν καὶ ο μικρόν. Δίχρονα δὲ τρία α ι υ. Ἐξ ὧν δίφθογγοι κυρίως μὲν ἓξ γίνονται, αι αυ οι ευ ει ου. Καταχρηστικῶς δὲ τέσσαρες ᾳ ῃ ῳ υι

COMPENDIVM OCTO ORATIONIS PARTIVM ET ALIO℞ QVORVNDAM NEcessario℞ EDITVM A CONSTANTINO LASCARI BYZANTIO.

De diuisione litterarum.

Liber primus.

Littera est pars minima uocis indiuidua. Sunt autem litteræ uigintiq̃tuor. alpha. uita. gamma. delta. epsilō. zita. ita. thita. iota. cappa. labda mi. gni. xi. omicron. pi. ro. sigma. taf. ypsilon. phi. chi. psi. omega. Harum uocales quidem septem. alpha. epsilon. ita. iota. omicron. ypsilon et omega. Consonantes autem decemseptem uita. gamma. delta. zita. thita. cappa. labda. mi. gni. xi. pi. ro. sigma. taf. phi. chi. psi. Sed uocalium longæ quidem duæ. ita et omega. Breues autem duæ epsilon et omicron. Ancipites uero tres: alpha. iota. ypsilō. Ex quib⁹ diphthōgi ꝓprie qdē sex fiūt. alpha iota. alpha ypsilō. o iota. e ypsilō. e iota. o ypsilō abusiue āt q̃tuor alpha cū iota subscripto ita cū iota sub. omega cū iota sub.

(ypsilon iota. a iii

BIBLIOTECA NAZIONALE CENTRALE XV FIRENZE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

Τῶν δὲ συμφώνων ἡμίφωνα μὲν ὀκτώ. ζ ξ ψ λ μ ν ρ σ. ὧν διπλᾶ μὲν τρία ζ ξ ψ. ἀμετάβολα δὲ τέσσαρα. λ μ ν ρ. Ἄφωνα δὲ ἐννέα β γ δ κ π τ θ φ χ. ὧν ψιλὰ μὲν τρία κ π τ. Δασέα δὲ τρία θ φ χ. Μέσα δὲ τρία β γ δ. Ἐκ τῶν εἰρημένων δὲ τῶνδε γραμμάτων αἱ συλλαβαὶ γίνονται. οἷον πε. Ὅθεν αἱ λέξεις οἷον πέζος. ἐξ ὧν ὁ λόγος οἷον ὁ πέτρος ἀναγινώσκει. Περὶ συλλαβῆς.

Συλλαβή ἐστι σύλληψις τοὐλάχιστον δύο γραμμάτων. καταχρηστικῶς δὲ καὶ τὰ φωνήεντα συλλαβαὶ λέγονται. Διαιρεῖται δὲ ἡ συλλαβὴ εἰς τρία εἰς μακρὰν οἷον ἥρως. εἰς βραχεῖαν οἷον λόγος. εἰς κοινὴν οἷον ἄρης. Περὶ λέξεως.

Λέξις ἐστὶ μέρος ἐλάχιστον τοῦ συντακτικοῦ λόγου διαιρετικόν. Περὶ λόγου

Λόγος ἐστὶ λέξεων σύνθεσις διάνοιαν αὐτοτελῆ δηλοῦσα. Τούτου δὲ μέρη ὀκτώ. ὄνομα. ῥῆμα. μετοχή. ἄρθρον. ἀντωνυμία. πρόθεσις. ἐπίρρημα. σύνδεσμος. Τούτων κλιτὰ μὲν πέντε. ὄνομα. ῥῆμα. μετοχή. ἄρθρον. ἀντωνυμία. Ἄκλιτα δὲ τρία. πρόθεσις. ἐπίρρημα. σύνδεσμος. Περὶ ὀνόματος.

Ὄνομά ἐστι μέρος λόγου κλιτὸν οὐσίαν ἰδίαν ἢ κοινὴν

Sed consonantium semiuocales quidem octo zita xi.psi.lamda.mi.gni.ro.sigma. Quarꝫ duplices q̃dem tres zita.xi.psi. Immutabiles autẽ quatuor lamda mi. gni.ro. Mutæ uero nouem.uita.gamma.delta.cappa.pi. taf.thita.phi.chi. Quarum tenues quidem tres cappa.pi. taf. Aspiratæ autem tres thita.phi.chi. Mediæ uero tres uita.gamma.delta. Ex diuisis autem his litteris syllabæ fiunt ut pe.un de dictiones ut petrus:ex quibus Oratio ut petrus legit.

De syllaba.

Syllaba est comprehensio ad minimum duarum litterarum. Abusiue uero & uocales syllabæ dicuntur. Diuiditur autem syllaba in tria in longam ut heros in breuem ut oratio in communem ut mars.

De dictione.

Dictio est pars minima constructæ orationis diuisibilis.

De Oratione.

Oratio est dictionum compositio sententiam perfectam declarans.huius autem partes octo.nomen.Verbum:participium.Articulus.pronomen.præpositio.aduerbium,coniunctio.harum declinabiles quidẽ quinqꝫ.nom̃.uerbũ.pticipium.articulus.pronomen.Indeclinabiles aũt tres præpositio.aduerbium.coniunctio.

De Nomine.

Nom̃ ẽ ps orõnis declinabilis substãtiam ꝓpriã uel cõem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

σημαῖνον. Παρέπονται δὲ αὐτῷ πέντε· γένος εἶδος
σχῆμα. ἀριθμός. πτῶσις. Περὶ γενῶν.

Γένη μέν εἰσι πέντε. ἀρσενικὸν οἷον ὁ ἀγαθός. θη-
λυκὸν οἷον ἡ ἀγαθή. οὐδέτερον οἷον τὸ ἀγαθόν. κοι-
νὸν οἷον ὁ καὶ ἡ ἄνθρωπος. ἐπίκοινον οἷον ὁ ἀετὸς ἡ χε-
λιδών. Ὅπερ μιᾷ φωνῇ καὶ ἑνὶ ἄρθρῳ ἀρσενικῷ
ἢ θηλυκῷ δηλοῖ τὰ δύο γένη

Περὶ εἰδῶν.

Εἴδη δὲ δύο· πρωτότυπον οἷον μέγας. παράγω-
γον οἷον μεγαλόψυχος. Περὶ σχημάτων

Σχήματα δὲ τρία. ἁπλοῦν οἷον ἵππος. σύνθετον
οἷον φίλιππος. παρασύνθετον οἷον φιλιππίδης

Περὶ ἀριθμῶν

Ἀριθμοὶ δὲ τρεῖς. ἑνικὸς οἷον ὁ ἀγαθός. δυϊκὸς οἷον
τὼ ἀγαθώ. πληθυντικὸς οἷον οἱ ἀγαθοί.

Περὶ πτώσεων.

Πτώσεις δὲ πέντε. ὀνομαστικὴ. γενικὴ. δοτικὴ. αἰ-
τιατικὴ. καὶ κλητικὴ. ὧν ὀρθαὶ καὶ εὐθεῖαι δύο κα-
λοῦνται. ὀνομαστικὴ καὶ κλητικὴ. ὀρθῶς γὰρ ἱστάμε-
ναι ὀρθὴν τὴν οὐσίαν σημαίνουσιν. αἱ ἄλλαι δὲ
πλάγιαι Περὶ προσῳδιῶν.

Προσῳδία ἐστὶ τόνος φωνῆς ἐγγραμμάτου. Εἰσὶ δὲ
προσῳδίαι δέκα. ὀξεῖα ´ βαρεῖα ` περισπωμέ-
νη ~ μακρὰ ¯ βραχεῖα ˘ δασεῖα ‛ ψιλὴ ’ ἀ-

significans. Accidunt autem ipsi quinq; .genus.species figura.numerus .casus. De generibus.
Genera quidem sunt quinq;.masculinum ut hic bonus.fœmininum ut hæc bona neutrum ut hoc bonum.commune ut hic & hæc homo.promiscuū ut hæc aquila hæc hirundo. Quod una uoce & uno articulo masculino uel fœminino declarat duo genera.

De speciebus.

Species autem duæ.primitiua ut magnus. deriuatiua ut magnanimus: De figuris:
Figuræ autem tres.simplex ut equus: composita ut philippus.decomposita ut philippides.

De numeris:

Numeri autem tres.singularis ut bonus.dualis ut boni bonos plura lis ut boni.

De casibus.

Casus autem quinq;. nominatiuus.gtūs.dtūs. accusatiuus & uctūs. Quorū recti & æqui duo uocant ntūs & uctūs.recte.n.stantes rectam substantiam significant. alii autem obliqui. De Accentibus.
Accentus est tonus uocis litteratæ. Sunt autem accentus decem. acutus ´ grauis ` circunflexus ~ longus- breuis ˘ aspiratus · tenuis.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18

πόστροφος ʼ ὑφὲν ‿ καὶ ὑποδιαστολὴ ,

Περὶ ἄρθρου

Ἄρθρον ἐστὶ μέρος λόγου κλιτὸν προτασσόμενον τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων καὶ ὑποτασσόμενον τούτου δὲ τὰ μὲν προτακτικὰ οἷον ὁ. ἡ. τό. τὰ δὲ ὑποτακτικὰ οἷον ὅς. ἥ. ὅ. Παρέπονται δὲ αὐτῷ τρία. γένος ἀριθμὸς. πτῶσις.

Ἄρθρα προτακτικὰ ἀρσενικά.

Ἡ ὀνομαστικὴ ὁ. ἡ γενικὴ τοῦ. ἡ δοτικὴ τῷ. ἡ αἰτιατικὴ τόν. Ἡ ὀνομαστικὴ καὶ αἰτιατικὴ τὼ ἡ γενικὴ καὶ δοτικὴ τοῖν. Ἡ ὀνομαστικὴ οἱ. ἡ γενικὴ τῶν. ἡ. δοτικὴ τοῖς. ἡ αἰτιατικὴ τούς.

Ἄρθρα θηλυκά.

Ἡ. τῆς. τῇ. τήν. τά. ταῖν. αἱ. τῶν. ταῖς. τάς.

Ἄρθρα οὐδέτερα.

Τό. τοῦ. τῷ. τό. τώ. τοῖν. τά. τῶν. τοῖς. τά.

Ἄρθρα ὑποτακτικὰ ἀρσενικά.

Ὅς. οὗ. ᾧ. ὅν. ὥ. οἷν. οἵ. ὧν. οἷς. οὕς.

Θηλυκά.

Ἥ. ἧς. ᾗ. ἥν. ἅ. αἷν. αἵ. ὧν. αἷς. ἅς.

Οὐδέτερα.

Ὅ. οὗ. ᾧ. ὅ. ὥ. οἷν. ἅ. ὧν. οἷς. ἅ.

Κλητικὴ δὲ οὐδεμία ἄρθρον ἔχει. τὸ γὰρ ὦ ἐπίρρημά ἐστι κλητικόν.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di Firenze.
Magl. E.6.18